

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

RAPORT

privind activitatea de soluționare a petițiilor în anul 2014

Potrivit prevederilor art.2 din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată – cu modificări și completări – prin Legea nr.233/2002, prin petiție se înțelege „*cererea, reclamația, sesizarea sau propunerea formulată în scris ori prin poștă electronică*”¹, pe care un cetățean sau o organizație legal constituită o poate adresa autorităților și instituțiilor publice.

Deși reunite generic sub termenul de „petiție”, formele de exercitare a dreptului de petiționare prezintă anumite trăsături distinctive nu doar prin conținut semantic, ci și prin regimul juridic aplicabil. Dacă o *cerere* (cf. DEX: **1.** Solicitare, rugămintă; **2.** Pretenție, exigență) poate fi adresată oricărui organ al autorității publice, indiferent de sfera și obiectul său de activitate, *reclamația* echivalează cu plângerea împotriva încălcării unui drept / săvârșirii unui abuz, iar *sesizarea* pretinde și o acțiune concretă din partea autorității competente în vederea rezolvării respectivelor probleme personale sau de grup (altele decât cele valorificabile pe calea justiției).

Specific procedurilor jurisdicționale, actul de *sesizare* trebuie să respecte anumite cerințe; în cazul instanței de contencios constituțional, acestea sunt prevăzute de art.146 din Constituție și de legea sa organică².

De aici, numai scrisorile, petițiile și celelalte cereri care nu îndeplinesc cerințele constituționale și legale pentru a fi considerate „acte de sesizare a Curții Constituționale”³ se soluționează **pe cale administrativă** de către secretarul general, potrivit rezoluției președintelui Curții⁴ – și doar această activitate intră sub incidența prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/2002.

---

¹ Desigur, întrucât orice cerere, reclamație, sesizare sau propunere, fie aceasta în *format letric* sau *electronic*, presupune o comunicare „în scris” (non-orală), termenii disjunctivi se referă mai degrabă la „tipul / canalul de comunicare” (pe suport hârtie sau prin e-mail).

² Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.807 din 3 decembrie 2010.

³ în înțelesul art.10 din Legea nr.47/1992.

⁴ Art.24 alin.(1) lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.198 din 27 martie 2012.

În anul 2014, Curtea Constituțională a primit un număr de **840** de petiții, din care:

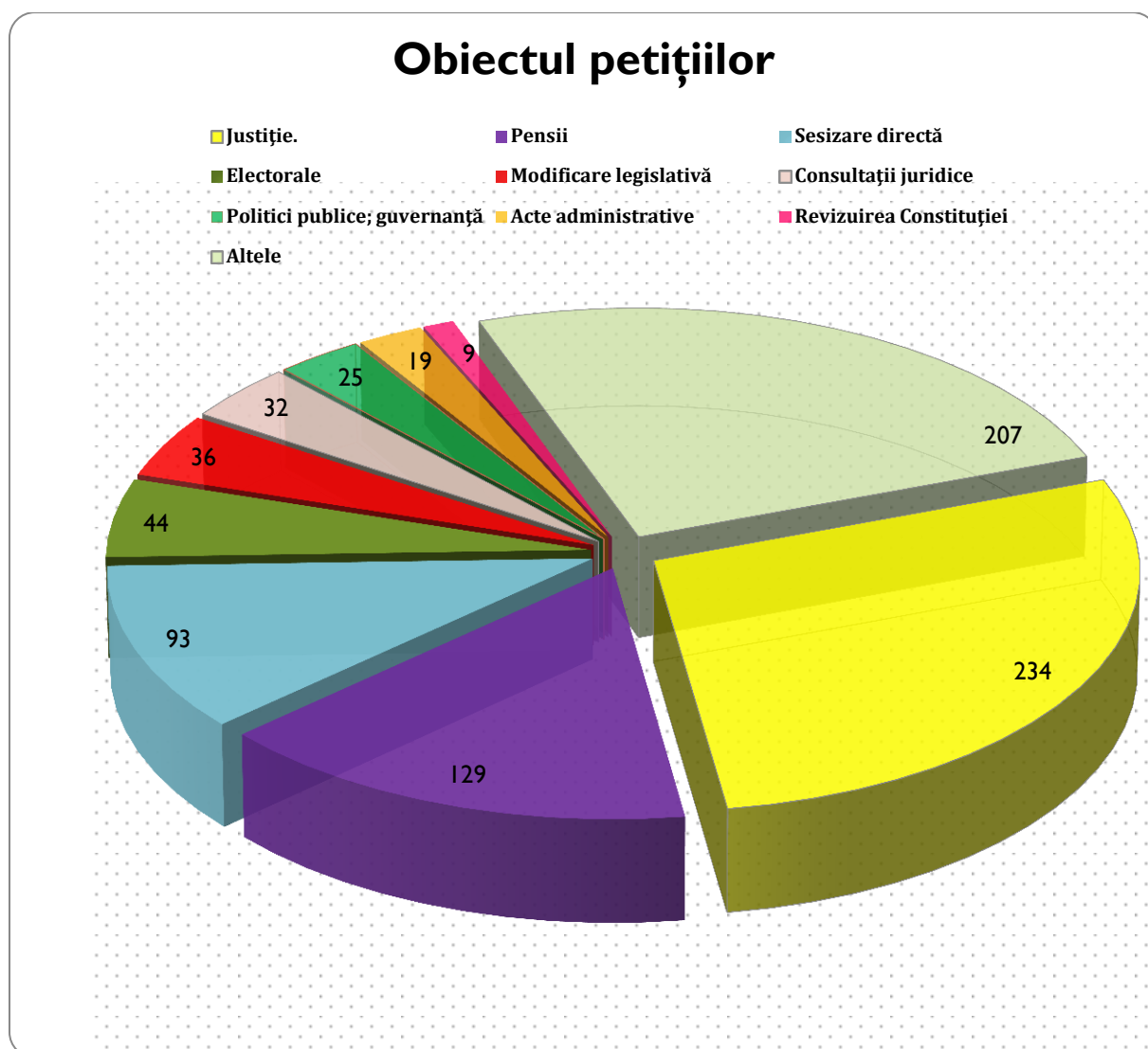
- **793** petiții adresate de persoane fizice;
- **34** petiții adresate de persoane juridice: organizații (asociații, fundații, federații etc.) sau autorități administrative (instituția prefectului, primărie);
- **13** scrisori anonime sau neavând datele de identificare ale petiționarului (clasate în baza art.7 din O.G. nr.27/2002).

Dintre acestea, 678 petiții au fost primite prin poștă sau fax ori au fost depuse direct la compartimentul de registratură, iar alte 162 au parvenit prin poștă electronică (e-mail).

În 107 cazuri (12,7% din total), petițiile provin de la populația penitenciară.

Doar 3 petiții au fost redirecționate către Curtea Constituțională de la alte autorități.

După **obiectul** lor, petițiile au vizat:

Cele mai numeroase petiții (234, reprezentând 27,8% din total) se referă la probleme legate de actul de *justiție*: dintre acestea, 197 consideră că sesizarea Curții Constituționale ar constitui o cale extraordinară de atac împotriva hotărârilor judecătorești ori de constatare a neconstituționalității unor asemenea hotărâri, întrucât încalcă drepturi sau libertăți fundamentale; iar alte 37 (de regulă de la persoane aflate în executarea unei pedepse privative de libertate) reclamă neaplicarea legii penale mai favorabile ca urmare a intrării în vigoare, la data de 1 februarie 2014, a noului Cod penal.

Un număr semnificativ de petiții (129, adică 15,3%) solicitau intervenția corectivă a Curții asupra modului de stabilire a drepturilor de *pensie* ori, după caz, recalcularea pensiei prin aplicarea indicelui de corecție prevăzut de lege, mai ales în considerarea Deciziei nr.437/2013 [referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.III alin.(2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial nr.685 din 7 noiembrie 2013].

Alte 94 de petiții s-au dorit o *modalitate de sesizare directă* cu excepția de neconstituționalitate a legilor sau ordonanțelor Guvernului, ori a unor dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare, fără a ține cont de normele procedurale aplicabile în vederea exercitării controlului de constituționalitate.

În 17 cazuri, petițiile erau îndreptate împotriva unui *act administrativ* (cu precădere hotărâri de Guvern sau ordine ale ministrului).

În alte 36 de cazuri, petiționarii consideră necesară fie elaborarea unui nou act normativ, fie o *lege modificatoare*, sens în care aceștia solicită Curții să inițieze procedura de legiferare sau să oblige Parlamentul la un asemenea demers. În mod similar, 9 petiții reclamă din partea Curții să procedeze la *revizuirea Constituției*.

Un număr important de petenți (32), între care și unii reprezentanți ai autorităților publice, solicită *puncte de vedere*, dezlegarea unor chestiuni de drept, emiterea de opinii care să poată fi valorificate în caz de litigiu etc.

2014 fiind un an electoral, dincolo de contestațiile soluționate de Plenul Curții Constituționale cu procedura jurisdicțională prevăzută de Legea nr.47/1992 ori cererile de anulare a alegerilor formulate în condițiile Legii nr.370/2004 pentru *alegerea Președintelui României*, s-au înregistrat alte 44 de petiții care vizau diverse aspecte ale contenciosului electoral, situându-se însă evident în afara cadrului constituțional și legal de exercitare a atribuțiilor Curții.

Politicile publice, îndeosebi cele privind serviciile sociale, buna guvernare ori conduita unor personalități de prim rang (președinte, prim-ministru, membri ai Guvernului, deputați, senatori etc.) în spațiul public au constituit teme de preocupare pentru 25 dintre petiționarii care s-au adresat Curții Constituționale.

Desigur, numeroase petiții (207, însemnând 24,6% din total) nu pot fi strict încadrate într-o categorie anume, unele având caracter inedit, altele abordând problematici complexe.

Cât privește modalitatea de **soluționare** a petițiilor adresate Curții Constituționale, trebuie mai întâi precizat că acestea – în marea lor majoritate (cca 82%) – sunt concepute de către cei în cauză drept așa-zisă „ultimă” cale de soluționare a problemelor de interes pentru petiționar(i), Curtea fiind percepută drept autoritatea supremă în stat, de la vârful ierarhiei judiciare ori dispunând de posibilități nelimitate de cenzură în privința celorlalte autorități publice. Nu puține sunt și situațiile în care petiționarul, nemulțumit de răspunsul primit din partea *autorității competente*, înțelege să-l reclame în fața altor autorități (cum este și Curtea Constituțională), pentru a obține rezolvarea dorită.

În asemenea cazuri nu mai poate fi vorba de redirectionarea petiției către „autoritățile sau instituțiile publice care au ca atribuții rezolvarea problemelor sesizate”, în sensul prevederilor art.6¹ din O.G. 27/2002, astfel încât petiția se soluționează prin furnizarea informațiilor necesare, cu indicarea temeiurilor constituționale și legale.

Totuși, un număr de 8 petiții au putut fi redirectionate către alte autorități (Avocatul Poporului, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Casa Națională de Pensii Publice, Ministerul Apărării Naționale și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție).

Dacă rezolvarea problemei se regăsește în jurisprudența Curții (controlul de constituționalitate referitor la legi sau ordonanțe), atunci petiționarul este informat asupra deciziei relevante, eventual reproducând și citate din considerente (36 de răspunsuri). În mod similar, pentru hotărârile pronunțate în materie de referendum, respectiv în cadrul alegerilor pentru funcția de Președinte al României (45 de răspunsuri).

Ori de cât ori petiționarul își formulează sesizarea / cererea de neconstituționalitate pentru a fi înfățișată direct Curții Constituționale, acestuia i se explicitează procedura aplicabilă, cu trimitere îndeosebi la dispozițiile art.29 alin.(4) din Legea nr.47/1992, privind sesizarea cu excepția de neconstituționalitate prin încheiere a instanței, ori alte aspecte procedurale specifice Curții (98 de răspunsuri).

Toate cele 827 de petiții la care s-a răspuns au primit rezolvare în termenul prevăzut de lege.

SECRETAR GENERAL

Ruxandra SĂBĂREANU